

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

Херсонський інститут

Кафедра фундаментальних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Херсонського інституту
ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Петричук С.І
«25» серпня 2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри
фундаментальних дисциплін
Протокол №1 від «25» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасна українська мова

Спеціальність

С4 Психологія

Освітній рівень

Перший (бакалаврський)

Освітня програма

Психологія

Херсон ПрАТ «ВНЗ «МАУП» 2025 р.

Розробник (-и) силабусу навчальної дисципліни:
Антофійчук Алла Миколаївна, к.філ.н., доц.

Викладач:
Антофійчук Алла Миколаївна, к.філ.н., доц.

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фундаментальних
дисциплін
Протокол від 25.08.2025 № 1

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Сучасна українська мова
Шифр(и) та назва(ви) спеціальності(стей)	С4 Психологія
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредити / 120 год. Лекції: 26 год. Семінарські / практичні заняття: 26 год. Самостійна робота: 68 год.
Термін вивчення дисципліни	I семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	іспит
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача навчальної дисципліни

П.І.Б. викладача	Антофійчук Алла Миколаївна
Науковий ступінь	Кандидат філологічних наук
Посада	Доцент кафедри фундаментальних дисциплін
Дисципліни, які викладає НПП	Сучасна українська мова, Основи академічного письма
Напрями наукових досліджень	Педагогіка і методика вищої освіти, українська мова та література, дискурс бестіарності у художній літературі кінця XX – початку XXI століття
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	https://orcid.org/0000-0001-5570-6260 https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=SDmo8BAAAAAJ
Контактна інформація викладача	
E-mail:	allamalar0@gmail.com
Контактний телефон	098 564 22 78
Телефон кафедри	096 774 24 53
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту	https://ks.maup.com.ua/zagalna-informacija/kafedry/fundamentalnyh-dyscyplin/sklad-kafedry

1. Коротка анотація курсу

Курс сприяє підвищенню рівня загальномовної підготовки, мовній грамотності, комунікативній компетентності студентів, практичному оволодінню основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української мови, що забезпечить професійне спілкування на належному мовному рівні.

2. Мета навчальної дисципліни:

- формування комунікативної компетентності студентів;
- набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця;
- вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомоги вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу;
- сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики і термінології свого фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.

Завдання навчальної дисципліни:

- сформулювати чітко й правильно розуміння ролі державної мови в професійній діяльності;
- забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного і писемного мовлення;
- виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні;
- розвивати творче мислення студентів;
- виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій.
- сформулювати навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів.

3. Компетентності та програмні результати навчання за дисципліною

Інтегральна компетентність (ІК)	ІК1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. СК9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань. СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління. СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.
Результати навчання	

Результати навчання (РН)	РН2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя. РН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень. РН9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи. РН10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації. РН11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації. РН13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами. РН15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності. РН16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним. РН17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.
--------------------------	---

4. Тривалість курсу. 120 годин (4 кредити ЕКТС), з них: 52 години аудиторної роботи; 68 годин – самостійної роботи, іспит – 2 години.

5. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання денна
Курс	1
Семестр	1
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, у тому числі:	120
Лекції	26
Семінарські / практичні заняття	26
Самостійна робота	68
Форма семестрового контролю	іспит

6. Формат курсу: очний (offline).

7. Статус дисципліни: обов'язкова.

8. Пререквізити та постреквізити: Курс «Сучасна українська мова» викладається студентам на 1 курсі денної форми навчання у 1 семестрі, але безпосередньо пов'язаний з дисциплінами: «Основи академічного письма», «Українська мова професійного спрямування», «Ділова

українська мова».

9. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – програми та сервіси для перевірки оригінальності текстів.

10. Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять.
- Дотримання академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

11. Зміст дисципліни: Курс складається з 2 змістових модулів. Змістовий модуль 1 Мовна норма. Особливості офіційно- ділового стилю. Змістовий модуль 2 Стилїстика документів у сфері державного управління. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частин та містить завдання самостійної роботи студентів.

12. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є лекції, семінарські заняття.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації. При проведенні семінарських занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічний виступ, групові проекти та кейс-завдання.

13. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в Херсонському інституті ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	6	6	7	7
Відвідування семінарських занять	1	6	6	7	7
Відвідування практичних занять	-	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	6	60	7	70
Робота на практичному занятті	-	-	-	-	-
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	6	30	7	35
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом	-	127	-	144	
Максимальна кількість балів:					271
271:100=2,71. Студент набрав Х балів; Розрахунок: Х:2,71 = загальна кількість балів.					-

14. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання. Завдання самостійної роботи виконуються і оформлюються відповідно рекомендаціям навчальної та робочої

навчальної програми курсу, в яких визначений зміст завдань.

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та стилю оформлення – 2 бали.
- разом 5 балів (максимум балів за виконання однієї роботи).

15. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді тестування. Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 25 запитань. Максимальна кількість балів - 25 балів.

16. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Іспит (комбінована форма складання: усна відповідь на питання та письмове завдання).

17. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Поняття функційного стилю. Стили української літературної мови (загальна характеристика).
2. Поняття культури мови, її основні ознаки.
3. Поняття норми літературної мови. Типи мовних норм.
4. Основні риси наукового стилю.
5. Уживання сполучників.
6. Основні мовні риси офіційно-ділового стилю. Приклади.
7. Загальні вимоги до мовних засобів ділових паперів.
8. Поняття реквізиту документа. Основні реквізити: назва, індекс, дата, підпис, адресат, адресант, гриф затвердження.
9. Чергування голосних в українській мові.
10. Милозвучність мови і літературна вимова. Приклади.
11. Орфоепічні норми приголосних звуків. Приклади.
12. Вимова голосних звуків. Приклади.
13. Вимова найпоширеніших звукосполучень й окремих граматичних форм.
14. Правопис власних назв.
15. Зміни приголосних при словотворенні.
16. Правопис прізвищ слов'янського походження.
17. Наголошування термінів з державного управління.
18. Уживання слова відповідно до його лексичного значення ісполучуваності.
19. Терміни і професіоналізми: порівняльна характеристика, приклади.
20. Слова-пароніми: основні ознаки, приклади.
21. Міжмовні омоніми.
22. Синоніми у діловому та фаховому мовленні (питома українська лексика).
23. Українські відповідники іншомовних слів.
24. Канцеляризми і штампи.
25. Плеоназм.
26. Тавтологія.
27. Переклад сталих словосполучень професійного вжитку.
28. Поділ іменників на відміни та групи.
29. Рід відмінюваних іменників.
30. Рід невідмінюваних іменників.
31. Рід та особливості вживання назв осіб за професією, званням, посадою тощо.
32. Уживання абстрактних, речовинних і власних іменників у множині.
33. Особливості відмінювання складних іменників.
34. Родовий відмінок однини іменників II відміни.
35. Відмінювання прізвищ, імен і по батькові.

36. Відмінювання числівників, особливості їх наголошування.
37. Ступені порівняння прикметників.
38. Уживання особових займенників.
39. Уживання зворотного і присвійних займенників.
40. Особливості використання неозначеної форми дієслова.
41. Особливості використання безособової форми на -но, -то.
42. Уживання форм наказового способу дієслова.
43. Переклад дієприкметників українською мовою.
44. Уживання дієприслівників.
45. Переклад конструкцій із прийменником по.
46. Переклад конструкцій із прийменником при.
47. Давальний відмінок однини іменників II відміни.
48. Знахідний відмінок однини іменників II відміни.
49. Місцевий відмінок однини і множини іменників.
50. Родовий відмінок множини.
51. Сміслові зв'язки і порядок слів у простому реченні.
52. Синтаксичні особливості складного речення.
53. Уживання однини і множини присудка при підметі, вираженому числівником або кількісно-іменниковим зворотом.
54. Узгодження присудка з однорідними підметами.
55. Уживання однорідних членів речення та прийменників і сполучників при них.
56. Правопис слів іншомовного походження.
57. Паралельні синтаксичні конструкції.
58. Складні випадки керування.
59. Складіть заяви про зарахування на посаду і надання відпустки.
60. Складіть заяву про переведення з одного навчального закладу в інший.
61. Складіть заяву про надання матеріальної допомоги з обґрунтуванням потреби такої допомоги.
62. Складіть автобіографію.
63. Укладіть резюме щодо вакантної посади з Вашого фаху.
64. Складіть характеристику на працівника фірми чи установи.
65. Складіть наказ про організацію курсів підвищення кваліфікації співробітників.
66. Складіть наказ про звільнення працівника фірми чи установи.
67. Складіть пояснювальну записку на ім'я Вашого керівника з приводу скарги, поданої на Вас клієнтом.
68. Складіть доповідну записку на ім'я керівника установи.
69. Складіть пояснювальну записку на ім'я завідувача відділу або кафедри.
70. Складіть запрошення службового характеру.
71. Складіть оголошення про послуги, які надаються Вашою фірмою або підприємством.
72. Складіть оголошення про відкриття фірми чи магазину.
73. Складіть довідку про те, що ви навчаєтесь на III курсі інституту... і працюєте на 0,25 ставки лаборантом кафедри...
74. Складіть довідку про розмір заробітної плати службовця установи.
75. Складіть оголошення про День відчинених дверей у вашому навчальному закладі.
76. Складіть лист-прохання ВАТ «Ласунка» директорів Черкаського хлібокомбінату № 1 про постачання борошна.
77. Складіть витяг із протоколу засідання профкому (визначити підприємство або установу). Зміст витягу: питання про взяття кількох працівників підприємства (установи) на квартирний облік розв'язали позитивно.
78. Складіть витяг із протоколу зборів акціонерного товариства з питання розподілу грошових премій.

79. Складіть лист на ім'я директора друкарні "Райдуга" з проханням виготовити для вашого підприємства рекламну продукцію (визначте самостійно, яку саме і в якому обсязі).
80. Складіть лист-відповідь видавництва «Крок» навчальному центрові «Ерудит» про неможливість постачання центрові словників (уточніть, яких саме) через відсутність їх на складі видавництва.
81. Складіть рекомендаційний лист про Вашого колегу, який бере участь у конкурсі на заміщення вакантної посади.
82. Від імені керівника підприємства складіть лист, адресований директорові навчального центру, з проханням прийняти на комп'ютерні курси двох (2) працівників підприємства (оплата послуг гарантується).
83. Складіть офіційне доручення на отримання канцтоварів методистом кафедри...
84. Складіть доручення (особисте чи службове) на отримання грошового переказу.
85. Складіть розписку про одержання на складі матеріальних цінностей.
86. Складіть офіційну розписку про отримання в бібліотеці вашого навчального закладу двох томів «Англо-українського словника» (К.,1996).
87. Складіть приватну розписку про отримання певної суми грошей.
88. Складіть заяви про зарахування на посаду і надання відпустки.
89. Складіть заяву про переведення з одного навчального закладу в інший.

18. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	
75-81	C	добре	
68-74	D	задовільно	
60-67	E	достатньо	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

19. Список літератури:

Основна:

1. Бодик О.П., Рудакова Т.М. Сучасна українська літературна мова: лексикологія, фразеологія, лексикографія. К.: Центр учбової літератури, 2022. 416 с.
2. Васенко Л.А., Дубічинський В.В., Кривець О.М. Фахова українська мова. К.: Центр учбової літератури, 2023. 272 с.
3. Малюга Н., Городецька В. Нові стандарти українського письма. К.: Каравела, 2023. 152 с.
4. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування. К.: Каравела, 2023. 352 с.
5. Микитюк О.Р. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма. Львів: Львівська політехніка, 2023. 440 с.
6. Сучасна українська мова: практикум для підготовки до аудиторних занять та самостійної

роботи здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / упоряд.: М.В. Мамич, О.В. Шевченко – Бітенська. Одеса: Фенікс, 2024. 84 с.

7. Український правопис. Схвалено Колегією МОН України / Українська національна комісія з питань правопису. К.: Каравела, 2023. 288 с.

Додаткова:

1. Голосовська Г. Українська мова для всіх. К: Академія, 2020. 208 с.
2. Кацавець Р. Ділова українська мова. За новим Українським правописом: навчальний посібник. К.: Алерта, 2022. 324 с.
3. Омельчук С., Блажко М. Правописний практикум з української мови. Норми нової редакції «Українського правопису». К.: Грамота, 2020. 224 с.
4. Плотницька І.М. Ділова українська мова: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2022. 256 с.
5. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник / С.М. Луцак та ін. / кафедра мовознавства Івано – Франківського національного медичного університету. Івано – Франківськ: Медицина, 2024. 351 с.
6. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: навчальний посібник. К.: Алерта, 2022. 312 с.
7. Шевчук С.В., Лобода Т.М. Практикум з української мови. Модульний курс: навчальний посібник. К.: Алерта, 2020. 284 с.

Internet – ресурси:

1. Міжнародний бібліотечно – інформаційний центр ім. Ярослава Мудрого Міжрегіональної Академії управління персоналом. URL: <https://library.maup.com.ua>
2. Херсонська державна наукова бібліотека. URL: <http://korolenko.ks.com>
3. Херсонська обласна універсальна наукова бібліотека. URL: <http://library.ks.ua>